

Olsztyn, 16 grudnia 2020 r.

GM.0003.28.1.2020

**Pan
Marcin Kazimierczuk
Radny Sejmiku Województwa
Warmińsko-Mazurskiego**

Szanowny Panie Radny,

W odpowiedzi na Pana interpelację złożoną w dniu 1 grudnia 2020 roku w sprawie uwzględnienia w budżecie województwa wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez gminy, na których funkcjonowały niegdyś Państwowe Gospodarstwa Rolne uprzejmie informuję, iż w projekcie budżetu województwa na 2021 rok nie zostały ujęte środki finansowe na realizację ww. zadań. Jednocześnie nadmieniam, że Samorząd Województwa przekazuje środki finansowe dla gmin wiejskich, miejsko-wiejskich, czy miejskich, w tym gmin, na których funkcjonowały zlikwidowane państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej, przy czym nie uwzględnia dofinansowania tylko tych gmin.

Corocznie ogłaszane są konkursy na realizację zadań inwestycyjnych oraz aktywizujących społeczność lokalną. Jednym z nich jest organizowany od 2006 roku konkurs „Aktywna Wieś Warmii, Mazur i Powiśla”, w którym dofinansowanie może być przyznane gminie na realizację przedsięwzięć zgłoszonych przez sołectwa biorące udział w inicjatywie samorządu pod nazwą: Program Odnowy Wsi Województwa Warmińsko-Mazurskiego „*Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć...*”. W ramach konkursu powstają place zabaw, pomosty, boiska sportowe, altany, siłownie zewnętrzne, zagospodarowywane są plaże bądź centra wsi. Od 2017 roku organizowany jest także konkurs „Małe Granty Sołeckie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego” skierowany do wszystkich warmińsko-mazurskich sołectw. Celem konkursu jest promowanie działań z zakresu modernizacji terenów wiejskich, budowanie silnego kapitału społecznego oraz kształtowanie optymalnej infrastruktury rozwoju zgodnie z zapisami celu

strategicznego „Mocne fundamenty” Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2030.

W wyniku konsekwentnego i umiejętnego korzystania z finansowych źródeł Unii Europejskiej, Samorząd Województwa utrzymuje bardzo dobre tempo wdrażania tzw. „działań samorządowych” PROW 2014-2020. W województwie warmińsko-mazurskim największe wsparcie objęte PROW 2014-2020 skierowane zostało na realizację inwestycji w ramach *Podstawowych usług i odnowy wsi na obszarach wiejskich*. Wsparcie dedykowane jest do gmin z tym, że realizacja inwestycji może odbywać się wyłącznie w miejscowościach do 5 tysięcy mieszkańców. W wielu przypadkach to właśnie w tych miejscowościach do początku lat 90-tych XX wieku funkcjonowały Państwowe Gospodarstwa Rolne. Dużą pulę środków przeznacza się także na gospodarkę wodno-ściekową. Realizowane przez gminy i spółki gminne inwestycje z pewnością wychodzą naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców obszarów wiejskich. Pomoc finansowa obejmuje także inicjatywę LEADER. To jedno z narzędzi unijnej wspólnej polityki rolnej, które cieszy się wielką popularnością wśród samorządów lokalnych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, osób fizycznych czy kościołów i związków wyznaniowych. LEADER daje nowe możliwości wspierania zadań, które budują i wzmacniają potencjał społeczny na wsi. Ponad 50% środków przeznaczonych na wdrażanie lokalnych strategii rozwoju skierowane jest na tworzenie nowych miejsc pracy.

Ponadto w dalszym ciągu w regionie istnieją duże potrzeby w zakresie budowy lub przebudowy sieci wodno-kanalizacyjnych oraz urządzeń związanych z zaopatrzeniem w wodę oraz oczyszczaniem ścieków. Ewentualne dodatkowe środki rzędu 30–40 mln złotych, z EFRROW lub z nowego Europejskiego Instrumentu Odbudowy pozwoliłyby na realizację inwestycji lokalnych, które do tej pory nie zmieściły się w dostępnych limitach dla województwa. Oznaczałoby to możliwość zrealizowania kolejnych niezwykle potrzebnych i już dobrze przygotowanych projektów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Dodatkowo Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi planuje rozszerzyć zakres działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” w ramach PROW 2014-2020 o dwa nowe typy operacji związane z gromadzeniem wody oraz usuwaniem eternitu z pokryć dachowych. Wsparcie powinno dotrzeć do najbardziej potrzebujących obszarów, w tym terenów popegeerowskich. Na terenie

województwa warmińsko-mazurskiego zlokalizowanych jest wiele budynków gospodarczych i mieszkalnych, które miały pokrycia dachowe z eternitu i nie posiadały sprawnych instalacji wodno-ściekowych. Obecnie są to często osady lub całe osiedla budynków wielorodzinnych mieszkalnych tzw. „osiedla po byłym PGR”, zlokalizowane gdzieś na koloniach małych miasteczek i wsi, które są zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe lub zakłady budynków komunalnych. Bardzo często instytucje te borykają się z problemem braku środków finansowych na wymianę instalacji wodno-ściekowych czy wymianę pokryć dachowych swoich budynków. Stworzenie nowego instrumentu wsparcia do tego typu operacji będzie dobrze odebrane przez lokalną społeczność a zainteresowanie tą formą pomocy na pewno będzie w regionie duże. Samorząd Województwa jest przygotowany do wdrażania nowych typów operacji i z dużym zainteresowaniem przyjmuje proponowane przez MRiRW rozwiązania. W listopadzie 2020 roku przesyłano do MRiRW opinie w tej sprawie i to od decyzji w ministerstwie będzie uzależniona m.in. forma i wysokość wsparcia z nowych środków w tym zakresie.

Nadmieniam, że duże środki finansowe trafią na obszary wiejskie najprawdopodobniej w przyszłym roku. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji opublikowało projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie utworzenia rządowego funduszu dla gmin, w których funkcjonowały niegdyś Państwowe Gospodarstwa Rolne. Projektowana uchwała przewiduje dodatkowe wsparcie finansowe w wysokości 250 mln zł, Źródłem finansowania ma być Fundusz Przeciwdziałania COVID-19. Łącznie wsparcie ma objąć ok. 600 gmin. Według projektu preferowane będą inwestycje zainicjowane przez mieszkańców gmin, sołtysów, rady sołeckie, zarządy osiedla, innych przedstawicieli lokalnej społeczności, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe. Wsparcie w szczególności obejmować będzie rozbudowę infrastruktury kanalizacyjnej czy drogowej, budowę centrów umożliwiających integrację i aktywizację mieszkańców oraz termomodernizację budynków. Środki finansowe mogą też być przeznaczone na finansowanie zadań rewitalizacji oraz na przedsięwzięcia niskoemisyjne. Zgodnie z uchwałą wnioski o przyznanie wsparcia ze środków Funduszu będzie opiniowany, pod kątem spełnienia wymogów formalnych i oceny oddziaływania społecznego, przez właściwą jednostkę terytorialną Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa,

a następnie opiniowany przez wojewodów i przekazywany do Prezesa Rady Ministrów.

Zgodnie z ustawą z dnia 10 lutego 2017 roku o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz.U z 2020 r., poz. 481), KOWR realizuje zadania wynikające z polityki państwa, w szczególności w zakresie wdrażania i stosowania instrumentów wsparcia rolnictwa, aktywnej polityki rolnej oraz rozwoju obszarów wiejskich. Do zadań należy między innymi, uczestnictwo, jako instytucja pośrednicząca i beneficjent, w realizacji programu operacyjnego Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014, str.1). Poza tym Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wykonuje zadania inne, w szczególności zadania delegowane, jeżeli odrębne przepisy tak stanowią. Nawiązując do ww. ustawy oraz rozporządzeń, to właśnie KOWR powinien wspierać realizację zadań, które zmniejszyłyby ubóstwo, wykluczenie społeczne również mieszkańców obszarów, na których funkcjonowały Państwowe Gospodarstwa Rolne.

Mając na uwadze przeciwdziałanie nierównościom społecznym, budowę infrastruktury, wsparcie lokalnych wspólnot, spółdzielni, stowarzyszeń i innych podmiotów skupiających mieszkańców terenów popegeerowskich oraz licząc na dobrą współpracę z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa, Samorząd Województwa oferuje swoją pomoc w realizacji wspólnych celów zmierzających do poprawy życia mieszkańców wsi z naszego regionu.

Z poważaniem

Marszałek

Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Gustaw Marek Brzezina